

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA-4101-11-03/2012
P/12/184

Warszawa, dnia 29 sierpnia 2012 r.

**Pan
Stanisław Kruszewski
Burmistrz Józefowa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Urzędzie Miasta w Józefowie² kontrolę wykorzystania środków publicznych na zabezpieczenie przeciwpowodziowe i likwidację skutków powodzi w latach 2009 – 2012 (do zakończenia kontroli).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole podpisanym 3 sierpnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań w zakresie objętym kontrolą.

1. Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Józefowa³ został opracowany w czerwcu 2011 r. i zatwierdzony przez Starostę Otwockiego 29 czerwca 2011 r. Plan zawierał elementy określone w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym⁴, za wyjątkiem wykazu infrastruktury krytycznej oraz priorytetów w zakresie jej ochrony i odtwarzania, a także zasad oraz trybu oceniania i dokumentowania szkód. W PZK zapisano m. in., że: infrastruktura krytyczna na terenie Miasta Józefowa nie została określona przez ustawowo do tego powołane instytucje, dlatego też nie przewidziano dla tego typu obiektów priorytetów i procedur w zakresie jej ochrony i odtwarzania.

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82, ze zm., w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2010 r. Nr 227, poz. 1482 ze zm.).

² Dalej także: Urząd.

³ Dalej także: PZK lub Plan.

⁴ Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm.

Mapa ryzyka i mapa zagrożeń została opracowana wspólnie dla Planów: Obrony Cywilnej oraz Zarządzania Kryzysowego, lecz ze względu na duży format nie została załączona do PZK. W Planie brak było informacji wskazującej na opracowanie mapy, w związku z czym, podczas kontroli została dokonana jego modyfikacja polegająca na zamieszczeniu w spisie treści informacji o dodatkowym załączniku.

W załączniku Nr 6 do Planu „Zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód”, zostały zamieszczone Wytyczne Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lutego 2011 r. w sprawie zasad i trybu uruchamiania środków budżetu państwa dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania związane z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych. W ocenie NIK, nie spełnia to wymogu określonego w art. 5 ust. 2 pkt 3 lit. i) ustawy o zarządzaniu kryzysowym, bowiem Wytyczne nie określają zasad oraz trybu oceniania i dokumentowania szkód, a jedynie określają warunki uzyskania z budżetu państwa dotacji na zadania związane z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków klęsk żywiołowych. Starosta Otwocki w „Zaleceniach do gminnych planów zarządzania kryzysowego”⁵, określił, że ww. załącznik powinien zawierać opis procedur i wykaz formularzy oraz zespołów odpowiedzialnych za szacowanie strat i dokumentowanie szkód.

2. W ramach realizacji zadań w zakresie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na obszarze gminy⁶, Burmistrz Józefowa współpracował ze Starostą Otwockim oraz Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej w Otwocku w obszarze ochrony przeciwpożarowej oraz zapobiegania innym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi. W Planie Zarządzania Kryzysowego zostały zawarte informacje o instytucjach i przedsiębiorstwach działających na terenie gminy, posiadających środki, sprzęt i urządzenia, które mogą być użyte do prowadzenia działań ratowniczych.

Dwie jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych: w Józefowie i Józefowie - Świdrach Małych zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W latach 2009 - 2012 (I półrocze) Urząd przeznaczył na utrzymanie gotowości bojowej Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie gminy 579,0 tys. zł.

Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (GZZK)⁷, prowadził analizę zagrożeń występujących na terenie Józefowa – poruszając te sprawy na wszystkich sześciu posiedzeniach, które odbyły się w okresie objętym kontrolą.

3. W wyniku kontroli przeprowadzonej w Urzędzie we wrześniu 2010 r., NIK stwierdziła, że w latach 2007-2010 nie organizowano ćwiczeń z zakresu zarządzania kryzysowego dla członków Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (MZZK), pomimo iż obowiązek ich przeprowadzenia, co najmniej raz w roku, wynikał z regulaminu Pracy MZZK. W aktualnym Regulaminie Pracy GZZK ustalono obowiązek przeprowadzenia ćwiczeń co najmniej raz na dwa lata (§ 6 ust. 1).

⁵ Załącznik do Zarządzenia Nr 72/2010 z dnia 29 grudnia 2010 r.

⁶ Ustalonych przez Wojewodę Mazowieckiego w Zarządzeniu nr 87 z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie zadań realizowanych przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) w zakresie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na obszarze gminy (miasta) w województwie mazowieckim.

⁷ Do 7 marca 2011 r. funkcjonował MZZK, a od 8 marca 2011 r. – GZZK, powołany Zarządzeniem Burmistrza Nr 19/2011 z dnia 8 marca 2011 r.

W latach 2011 - 2012 (I półrocze) Burmistrz Józefowa nie organizował ćwiczeń członków MZZK/GZZK, natomiast pracownicy Urzędu i członkowie Zespołu uczestniczyli w ćwiczeniach powiatowo-gminnych „Wiosna 2011”, zorganizowanych przez Starostę Otwockiego (w kwietniu 2011 r.), wojewódzkim treningu systemu wykrywania i alarmowania (w sierpniu 2011 r.) oraz treningach ostrzegania o zagrożeniach uderzeniami z powietrza (w okresie: luty – czerwiec 2012 r.). Ponadto zastępca burmistrza uczestniczył w szkoleniu z zakresu zarządzania kryzysowego, zorganizowanym przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (w maju 2012 r.). Zgodnie z planami pracy GZZK, w latach 2011 – 2012 (I półrocze), na posiedzeniach Zespołu odbyły się dwa szkolenia jego członków dotyczące nowego Planu Operacyjnego Ochrony Przed Powodzią oraz procedur reagowania kryzysowego określonych w PZK.

4. W Planie Zarządzania Kryzysowego została zawarta charakterystyka klęsk żywiołowych (w tym powodzi) oraz ocena ryzyka ich wystąpienia. Ustalono również procedury reagowania kryzysowego, określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych. Szczegółowe regulacje dotyczące zagrożenia powodziowego zostały zawarte w Planie Operacyjnym Ochrony Przed Powodzią dla Miasta Józefowa, zatwierdzonym przez Burmistrza w 2010 r.

W wymienionych dokumentach została określona m. in. organizacja systemu monitorowania zagrożeń (w tym zagrożenia powodzią), ostrzegania i alarmowania, mapy zasięgu przestrzennego zalewów dla wielkich wód oraz procedury postępowania w przypadku zagrożenia powodzią. W PZK określono m. in., że realizacja zadań w zakresie monitorowania zagrożenia powodziowego należy do Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego, pracującego całodobowo na zasadzie stałego dyżuru telefonicznego, pełnionego przez wyznaczone osoby (inspektora ds. Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego, Komendanta Straży Miejskiej i Komendanta OSP).

W toku kontroli stwierdzono, że w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu oraz w zakresie czynności inspektora ds. Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego, nie zostały określone obowiązki związane z pełnieniem stałego dyżuru. Wykaz osób odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe wraz z danymi teleadresowymi został podany do publicznej wiadomości, poprzez jego wywieszenie na tablicy ogłoszeń oraz umieszczenie na stronie internetowej Urzędu (www.jozefow.pl – w zakładce: telefony alarmowe).

W okresie 2011 r. – 30 czerwca 2012 r. nie wystąpiły na terenie Miasta Józefów sytuacje kryzysowe związane z zagrożeniem powodziowym.

5. W budżecie Miasta na 2011 r., na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego utworzono rezerwę celową w kwocie 153,0 tys. zł, a na 2012 r. – w kwocie 160,0 tys. zł. Powyższe kwoty zostały wyliczone zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Ponadto, w latach 2011 i 2012 na realizację ww. zadań zaplanowano środki finansowe w wysokości 8,0 tys. zł. w rozdziale 75421 – Zarządzanie kryzysowe. Do zakończenia kontroli NIK wymienione wyżej środki nie zostały wydatkowane, z uwagi na brak zdarzeń o charakterze kryzysowym.

W 2010 r. (po zakończeniu kontroli NIK), Urząd otrzymał z budżetu państwa dotacje w kwocie 101,1 tys. zł, w tym: 78,4 tys. zł na wypłatę zasiłków celowych dla osób i rodzin poszkodowanych w wyniku powodzi w maju i czerwcu 2010 r. oraz 22,7 tys. zł, na sfinansowanie wydatków związanych z akcją przeciwpowodziową. W wyniku kontroli przeprowadzonej w 2011 r. przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Józefowie, Gmina zwróciła do budżetu państwa kwotę 19,6 tys. zł, w tym: 16,5 tys. zł dotacji pobranej w nadmiernej wysokości oraz 3,1 tys. zł odsetek.

6. Spośród trzech wniosków pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym znak: KAP-4101-04-01/2010. z dnia 10 września 2010 r. Burmistrz Józefowa zrealizował dwa, natomiast trzeci wniosek dotyczący szacowania i likwidacji szkód zgodnie z procedurami wynikającymi z Planu Operacyjnego Ochrony Przed Powodzią, nie był realizowany, ponieważ nie wystąpiły na terenie Gminy sytuacje kryzysowe.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) określenie w Gminnym Planie Zarządzania Kryzysowego zasad oraz trybu oceniania i dokumentowania szkód.
- 2) określenie w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu i w zakresie obowiązków inspektora ds. Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego - zadań dotyczących pełnienia stałego dyżuru telefonicznego.

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.